

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο διάλογος του μονολόγου

Η εξωστρέφεια είναι το χαρακτηριστικό της εποχής μας. Όλα έγιναν θόρυβος, τρέξιμο και άγχος. Η εργασία, χειρωνακτική και πνευματική, χρειάζεται αδιάκοπες δραστηριότητες. Οι βάρδιες στα εργοστάσια κι οι ώρες γραφείων ρυθμίζουν τη ζωή του σημερινού ανθρώπου και το ρολόι δίπλα στο μαξιλάρι του γίνεται εφιάλης. Η ανεργία έχει τις δικές της δραστηριότητες. Τρεχάματα, απεργίες, συγκρούσεις και παραπέρα ακόμη έχει κλοπές, ληστείες, ναρκωτικά και αυτοκτονίες. **Η διασκέδαση, η καλούμενη «ψυχαγωγία», έχει εκδρομές, χορούς, θορύβους και ήχους, που τρυπάνε τ' αυτιά και το μυαλό του ανθρώπου.**

Αν προσθέσουμε σ' αυτά τις ρεκλάμες¹ του εμπορίου και τις προπαγάνδες της πολιτικής, η εικόνα της εξωστρέφειας γίνεται ακόμη πλειό² σκοτεινή. «Θόρυβοι, εικόνες αλλεπάλληλες, βία ατελείωτη, αχαλίνωτος ερωτισμός, με τέτοια ταΐζεται κάθε μέρα ο άνθρωπος... Μια αφηγιασμένη προπαγάνδα κατάλληλη για πλύση εγκεφάλου αφαιρεί από τον ταλαίπωρο άνθρωπο και το τελευταίο λεπτό περισυλλογής». (Ο μικρούλης Θεός», του PAUL GRASSE).

Ο σημερινός άνθρωπος δεν έχει ώρες ηρεμίας, σιωπής και περισυλλογής. Δεν έχει καιρό να μιλήσει με τον εαυτό του, να γνωρίσει τον εαυτό του και να ανακαλύψει τον εαυτό του. Έτσι μπορεί κανείς να εξηγήσει το κενό που αισθάνεται ο σύγχρονος άνθρωπος στην ύπαρξη και στη ζωή του κι έτσι επίσης μπορεί να εξηγήσει την οδυνηρή μοναξιά, που βασανίζει εκατομμύρια ανθρώπων. Έτσι μπορεί κανείς να εξηγήσει τη σύγχυση που υπάρχει στις σχέσεις και στη γλώσσα των σημερινών ανθρώπων κι έτσι επίσης μπορεί να εξηγήσει την αναισθησία που δείχνει ο σημερινός άνθρωπος στις καθημερινές καταστροφές της ζωής.

Ο σύγχρονος άνθρωπος ισχυρίζεται πως κάνει διάλογο με το συνάνθρωπό του, προσθέτοντας ακόμη μια απάτη στη ζωή του. Γιατί πώς μπορώ να κατανοήσω τον συνάνθρωπό μου, όταν δεν γνωρίζω τον ίδιο τον εαυτό μου; Ποιος θα μιλήσει με ποιόν; Μηδενικό και μηδενικό δεν κάνουν άθροισμα.

Σε μια εποχή όμως, σαν τη δική μας, που ο άνθρωπος μέσα στη **μαζοποίηση**³ και την **τεχνοκρατία**⁴ χάνει την ψυχή και την προσωπικότητά του,

¹ Ρεκλάμα = Διαφήμιση

² Πλειό = πια (Εκφραση της κρητικής διαλέκτου)

³ Μαζοπιώ = δίνω τα χαρακτηριστικά της μάζας ώστε να είναι παθητικός δέκτης ιδεών και εντολών.

⁴ Τεχνοκρατία = Θεωρία που υποστηρίζει ότι η διαχείριση και ο έλεγχος της οικονομίας, της κυβέρνησης και ολόκληρου του κοινωνικού συστήματος πρέπει να γίνεται από ειδικούς επιστήμονες και γνώστες της τεχνολογίας δίνοντας έτσι προτεραιότητα στα τεχνολογικά δεδομένα και όχι στον ανθρώπινο παράγοντα. Τα θέματα προορίζονται για αποκλειστική χρήση της φροντιστηριακής μονάδας

μια στροφή και επιστροφή στο βάθος, είναι ζήτημα ζωής και σωτηρίας της ανθρωπότητας. Σε μια εποχή, σαν τη δική μας, «που ο άνθρωπος είναι ένα κινητό μηδενικό και φτιάχνει τον κόσμο τρέχοντας πίσω από ψευδαισθήσεις» (Μονιέ), η αφύπνιση της συνείδησης είναι ο μοναδικός δρόμος να ξαναβρούμε την πραγματικότητα της ζωής. Σε μια εποχή που η ανθρωπότητα ολόκληρη χρειάζεται μια αναθεώρηση του πολιτισμού της, μια νέα **Αναγέννηση**, ή επιστροφή στο βάθος, εκεί που φυλάσσονται τα «αρχέτυπα» της ζωής, είναι η μόνη εγγύηση για μια αληθινή ανάπλαση του κόσμου και του ανθρώπου.

Θα μπορέσουν άραγε να το ακούσουν οι δάσκαλοι του και οι παιδαγωγοί του; Θα μπορέσουν να το ακούσουν οι πνευματικοί και πολιτικοί του ηγέτες;

Ειρηναίου Γαλανάκη, Μητροπολίτη Κισσάμου και Σελίνου, *Μηνύματα Ευθύνης και αφύπνισης*. Χανιά 1988, σελ. 27-28.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- A.** Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 100 - 110 περίπου λέξεις.
Μονάδες 25
- B1.** Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80 – 100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: «Η διασκέδαση, η καλούμενη «ψυχαγωγία», έχει εκδρομές, χορούς, θορύβους και ήχους, που τρυπάνε τ' αυτιά και το μυαλό του ανθρώπου».
Μονάδες 12
- B2.** Να εντοπίσετε και να γράψετε στο τετράδιό σας πέντε παραδείγματα ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας μέσα από το κείμενο. Στη συνέχεια να αναδιατυπώσετε τις φράσεις αυτές χρησιμοποιώντας στη γλώσσα αναφορική λειτουργία.
Μονάδες 10
- B3.** Εξωστρέφεια, ανεργία, ψυχαγωγία, μαζοποίηση, τεχνοκρατία, ψευδαισθήσεις, αναγέννηση: να βρείτε το β' συνθετικό των λέξεων που σας δόθηκαν και να γράψετε με αυτό μια ομόρριζη για την καθεμία.
Μονάδες 7
- B4.** Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της πρώτης παραγράφου.
Μονάδες 6
- Γ.** Στο κείμενο υποστηρίζεται ότι ο σύγχρονος άνθρωπος « κάνει διάλογο με το συνάνθρωπό του προσθέτοντας ακόμη μια απάτη στη ζωή του» Πού οφείλεται, κατά τη γνώμη σου, η έλλειψη διαλόγου στις σχέσεις των νέων της εποχής μας και ποια η αξία του ουσιαστικού διαλόγου στις διαπροσωπικές μας σχέσεις; Το κείμενο να πάρει τη μορφή του άρθρου σε σχολικό περιοδικό (400 – 450 λέξεις)
Μονάδες 40

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ